

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2019 r., wydanym w sprawie z powództwa syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. przeciwko A. K. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 330,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 27 maja 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 137,39 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd I instancji ustalił, że A. K. była członkiem Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. i złożyła deklarację członkowską, w której oświadczyła, że treść statutu Kasy jest jej znana oraz zobowiązała się przestrzegać jego postanowień, w tym opłacać przewidziane tam wpisowe w wysokości 39,00 zł, wnieść 1 obowiązkowy udział i wpłacić wkład członkowski w kwocie 1,00 zł; z zobowiązań tych się wywiązała, a ponadto złożyła oświadczenie o zadeklarowaniu dobrowolnych nadobowiązkowych udziałów w (...), które zobowiązała się wpłacić w terminie 30 dni. W dniu 27 czerwca 2013 r. uchwałą Zwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Członków Kasy podjęta została decyzja o przyjęciu podwyższonej odpowiedzialności majątkowej członków (...) za wszelkie straty Kasy i na tej podstawie statut (...) przewiduje w § 59 ust. 5 podwyższoną odpowiedzialność materialną członków Kasy za powstałe straty do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów. Postanowieniem z 5 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie ogłosił upadłość (...) z możliwością zawarcia układu, powierzając sprawowanie zarządu całym majątkiem upadłego zarządcy w osobie L. K., zaś decyzją Nr (...) z dnia 17 marca 2015 r. zarządca masy upadłości, na podstawie art. 26 ust 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) oraz § 59 ust 2 statutu Kasy, zaliczył w całości środki zgromadzone w ramach funduszu zasobowego w kwocie 170.990.885,28 zł oraz funduszu udziałowego w kwocie 34.083.090 zł, a także wszelkie wpłacone przez członków (...) udziały, na pokrycie straty bilansowej za 2014 r. Decyzja została wydana w oparciu o dane finansowe (...) za rok 2014, które następnie zostały potwierdzone w sprawozdaniu finansowym (...) za 2014 r. z dnia 21 września 2015 r.. We wskazanym okresie (...) zanotował jednak stratę finansową w wysokości 2.469.289,26 zł, która na skutek dokonanego zaliczenia uległa zmniejszeniu jedynie do kwoty 2.264.215.497,98 zł. Z uwagi na fakt, że strata ta nie została w ten sposób w całości pokryta z funduszu zasobowego i udziałowego, decyzją nr (...) z 28 października 2016 r. syndyk na podstawie § 59 ust 5 statutu Kasy w związku z art. 26 ust 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) stwierdził, że członkowie (...) ponoszą odpowiedzialność za jej stratę bilansową do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, zaznaczając granice tej odpowiedzialności w ten sposób, że każdy członek Kasy – w związku z zaistniałą stratą – jest zobowiązany do dopłaty 100% wartości posiadanych i wpłaconych udziałów.

Sąd meriti uznał, że powództwo jest uzasadnione, wskazując, że strona powodowa dochodziła równowartości 100 % wpłaconych i posiadanych przez pozwaną udziałów w (...), a wysokość roszczenia odpowiada zakresowi obowiązku uczestniczenia przez pozwaną w pokrywaniu strat powstałych w (...), zgodnie z § 59 ust 5 statutu, gdyż choć w myśl art. 19 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), każdy członek Kasy uczestniczy w pokrywaniu jej strat tylko do wysokości zadeklarowanych udziałów, to jednak art. 26 ust 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) stanowi, że odpowiedzialność członków za powstałe straty może zostać podwyższona w statucie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów. Sąd zgodził się ze stanowiskiem powoda, że każdy z członków (...), dobrowolnie przystępując do Kasy, akceptował postanowienia statutu oraz wszelkie wynikające z niego obowiązki, składając w deklaracji członkowskiej oświadczenie, że będzie przestrzegał statutu i regulaminów oraz że postanowienia statutu są mu znane. Z powyższych regulacji wynika, że odpowiedzialność wszystkich członków (...) jest równa podwójnej wysokości wpłaconych udziałów w wypadku, kiedy Kasa poniosła stratę przekraczającą jej fundusz zasobowy. Jeśli strata bilansowa (...) za rok 2014, która nie została pokryta przez środki zgromadzone w ramach funduszu zasobowego oraz udziałowego Kasy, wynosi 2.264.215.497,98 zł, a łączna kwota wpłaconych przez członków (...) udziałów wynosi 34.023.750,00 zł, to w ramach opisanego wyżej

zakresu odpowiedzialności członków Kasy każdy z nich jest zobowiązany dodatkowo przeznaczyć na pokrycie strat kasy równowartość wpłaconych udziałów.

Sąd Rejonowy nie podzielił zastrzeżeń pozwanej podniesionych w odpowiedzi na pozew, zaznaczając że decyzja w przedmiocie podwyższenia odpowiedzialności członków Kasy została podjęta zgodnie z art. 12 a § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275), jak również zgodził się z powodem, że syndyk przejął uprawnienia w zakresie zarządu majątkiem upadłego, a do jego obowiązków należy podejmowanie wszelkich czynności prawnych zmierzających do zwiększenia aktywów masy upadłości w interesie upadłego i jego wierzycieli. Pozwana, przystępując dobrowolnie do (...), zaakceptowała postanowienia statutu Kasy oraz wszelkie obowiązki wynikające ze statutu i obowiązującego prawa, a ogłoszenie upadłości (...) nie wpłynęło na jej stosunek członkostwa, w szczególności nie spowodowało jego wygaśnięcia. W ocenie Sądu treść art. 26 ust 2 i 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) oraz § 59 ust 5 statutu Kasy powoduje, że powstanie straty bilansowej stanowi samodzielną przesłankę odpowiedzialności członków Kasy w podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, a zatem nie ma potrzeby podejmowania przez Walne Zgromadzenie (...) uchwały w tym przedmiocie. Dalej Sąd I instancji stwierdził jeszcze, że ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) nie zawiera przepisów szczególnych o przedawnieniu roszczeń, zatem dochodzone pozwem roszczenie przedawnia się na zasadach ogólnych, a więc w terminie sześcioletnim wynikającym z art. 118 k.c., biegnącym od dnia wymagalności roszczenia, tj. dnia następującego po upływie terminu do zapłaty wyznaczonego pozwanej w wezwaniu do pokrycia straty bilansowej (...). Zdaniem Sądu, dochodzenie przez powoda przedmiotowego roszczenia nie stanowiło też nadużycia prawa, gdyż uprawnienie takie znajduje pokrycie w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.). Skoro więc istnienie i wysokość zobowiązania zostały wykazane, Sąd zasądził dochodzoną należność w całości, orzekając o odsetkach za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku złożyła pozwana, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa z zasądzeniem od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania przed Sądami obu instancji, a w wypadku uznania, że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, żądając jego uchylenia i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie:

- art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie, pomimo że zgłoszone przez powoda żądanie jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i jako takie nie może być uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony;
- art. 2 i art. 306-308 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 233 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię w zakresie celów tych przepisów, a także ich niezastosowanie, co skutkowało nieznanym podstawy w przepisach prawa przyjęciem odpowiedzialności pozwanej za straty bilansowe do wysokości dwukrotności wniesionych wkładów;
- art. 19 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie, pomimo że z jego treści wynika, iż członek spółdzielni (odpowiednio członek (...)) nie odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za jej zobowiązania, gdyż w konsekwencji dopłaty dokonane przez członków (...) na żądanie syndyka zostaną przeznaczone wyłącznie na zaspokojenie wierzycieli (a nie na poprawę kondycji finansowej (...)), co stanowi obojętne art. 19 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) i jest sprzeczne z celem art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.);

- art. 38 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że syndyk posiadał uprawnienia do wydania decyzji nr (...) z 28 października 2016 r. stwierdzającej, że członkowie (...) ponoszą odpowiedzialność za jej stratę bilansową do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, wyznaczając granice tej odpowiedzialności w ten sposób, że każdy członek Kasy jest zobowiązany do dopłaty 100 % wartości posiadanych i wpłaconych udziałów, pomimo że do podjęcia takiej decyzji niezbędna jest uchwała walnego zgromadzenia (w (...) również odpowiednio zebrania przedstawicieli) o pokryciu straty zobowiązująca członków do wniesienia dopłat;
- art. 134 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że przepisów o organach spółdzielni, które mają zastosowanie do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, nie stosuje się podczas postępowania upadłościowego, pomimo że z powyższego przepisu wynika wprost, że stosuje się je także podczas postępowania upadłościowego, jeżeli z przepisów prawa upadłościowego nie wynika inaczej;
- naruszenie art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że samo powstanie straty bilansowej w Kasie i treść statutu (...) stanowi samodzielną przesłankę odpowiedzialności członków Kasy w zakresie wniesienia przez nich dopłat na pokrycie straty bilansowej do wysokości dwukrotności wniesionych wkładów;
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez swobodną i dowolną ocenę dowodów, w tym postanowień statutu (...), a w szczególności § 58 i 59 tego statutu, oraz pominięcie braku wymaganej, zgodnie z art. 38 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), uchwały walnego zgromadzenia niezbędnej do zobowiązania członków (...) do pokrycia straty bilansowej do wysokości dwukrotności wniesionych wkładów, co skutkowało wydaniem orzeczenia obciążającego pozwaną obowiązkiem pokrycia straty bilansowej do wysokości dwukrotności wniesionych wkładów.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił następującą okoliczność faktyczną:

Przed ogłoszeniem upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. zebranie przedstawicieli członków tej kasy nie podjęło uchwały w przedmiocie pokrycia strat bilansowych kasy przez jej członków w sposób przewidziany w § 59 ust. 5 statutu (...) i w granicach tam określonych (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy uznał w ślad za wywodami zawartymi w uzasadnieniu pozwu, że w przypadku zaistnienia straty bilansowej spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej istnienie w statucie kasy zapisu o podwyższonej odpowiedzialności członków za straty powstałe w kasie do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów, wprowadzonego tam z mocy art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), może stanowić samoistną podstawę roszczeń syndyka wobec członków kasy o uiszczenie dopłat na pokrycie straty w wysokości odpowiadającej wartości ich udziałów, w szczególności nie podzielił stanowiska pozwanej, że dla powstania takiego roszczenia niezbędne jest podjęcie, przed ogłoszeniem upadłości, uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) kasy o pokryciu straty bilansowej

w taki sposób. Podkreślić należy, że spór w sprawie niniejszej ma charakter wyłącznie prawny, a jej stan faktyczny nie był sporny, zaś rozstrzygnięcie, która ze stron miała rację w powyższej kwestii, determinuje w zasadzie wynik postępowania.

Zauważyć trzeba, że problematyka ta została szczegółowo i dogłębnie przeanalizowana w podjętej w ostatnim czasie uchwale SN z dnia 12 grudnia 2019 r., III CZP 42/19, „Monitor Prawniczy” Nr 2 z 2020 r., s. 60, a Sąd odwoławczy rozpoznający tę sprawę uznaje zajęte w niej stanowisko za trafne i w pełni je podziela. Sąd Najwyższy wywiódł przede wszystkim, że art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) ma charakter wyjątkowy, skoro zwiększa potencjalną odpowiedzialność członków kas za pokrywanie jej strat w stosunku do art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275), a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco; nie określa też w żaden szczególny sposób mechanizmu uruchomienia dodatkowej odpowiedzialności członka kasy. W ocenie Sądu Najwyższego wprowadzenie w statucie zapisu, który nie dookreśla trybu, warunków oraz terminu uruchomienia rozszerzonej odpowiedzialności członków kasy za jej straty, nie może być samodzielną podstawą roszczenia syndyka, bo pozwala jedynie na potencjalne (in abstracto) obciążenie członków kasy powstałymi stratami, określając przy tym wyłącznie górną granicę tego obciążenia. Wobec takiej konstatacji odwołano się do art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), z którego wynika, że podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrywania strat należy do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli), co prowadzi do wniosku, że odpowiedzialność członków kasy nie powstaje ipso iure z chwilą powstania straty finansowej, a jej zakres będzie każdorazowo uzależniony od treści uchwały, gdzie zostanie określony sposób pokrycia straty, wysokość odpowiedzialności i terminy wnoszenia dopłat. Słusznie zauważono, że za taką wykładnią przepisów prawa przemawia to, że członek obciążony stratami w kasie na podstawie uchwały walnego zgromadzenia o pokryciu strat znajdującej podstawę w regulacji statutowej wprowadzonej na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) musi mieć zapewnione minimum gwarancji korporacyjnych z zachowaniem prawa do sądu wynikającego z art. 42 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275), a nie sposób przyjąć, że ogłoszenie upadłości uchyla te gwarancje z uwagi na cele postępowania upadłościowego. Dodatkowo podniesiono, że odmienne rozwiązanie różnicowałoby bez uzasadnionej podstawy sytuację członków (...) w upadłości i niepoddanych procedurze upadłościowej, skoro jedni z nich mieliby możliwość zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) do sądu, kwestionując zasadność zwiększenia swojej partycypacji w stratach kasy, a drudzy zostaliby pozbawieni takiej możliwości.

Sąd Najwyższy nie pozostawił również wątpliwości, że zgodnie z art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrycia strat należy do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia o charakterze konstytutywnym i syndyk nie posiada kompetencji do jej zastąpienia swoją decyzją i wykreowania w ten sposób roszczenia o wypłatę należności w wymiarze podwójnej wartości udziałów, bowiem czynność ta nie mieści się w sferze zarządu majątkiem upadłego. Za podstawę prawną do tego nie można uznać art. 173 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 498 ze zm.), gdyż kwota objęta sporem nie weszła w skład masy upadłości, zważywszy, że przed ogłoszeniem upadłości nie zostały spełnione warunki pozwalające na przekształcenie potencjalnego uprawnienia kasy wobec członka w wierzytelność o konkretnej wysokości i podjęcia czynności zmierzających do jej ściągnięcia. Powołano w tym kontekście także art. 135 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), gdzie wyraźnie przyznaje się syndykowi jedynie uprawnienie domagania się od członków wpłaty nieuiszczonej części udziału skonkretyzowanego przed ogłoszeniem upadłości, a nie należności odniesionej do wysokości udziału. Zauważono również, że pokrycie straty finansowej kasy przez jej członka nie zostało pomyślane jako instrument zaspokajania wierzycieli, ale ma posłużyć wzmocnieniu stabilności finansowej kasy przez zwiększenie zaangażowania środków jej członków i zapewnienie

jej dalszego kontynuowania działalności nakierowanej na gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie członków kasy, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych i pośredniczenie przy zawieraniu umów ubezpieczenia. Skuteczna stabilizacja finansowa w trakcie upadłości likwidacyjnej nie jest już możliwa, skoro upadłość taka prowadzi do optymalnego zaspokojenia wierzycieli poprzez likwidację majątku upadłego, więc w takich warunkach podejmowanie decyzji o sposobie pokrycia straty jest bezcelowe, a wykorzystanie tego instrumentu przez syndyka uznać trzeba za sprzeczne z celem tej regulacji. Sąd Najwyższy podniósł wreszcie, że nie można nałożyć na członków kasy pośredniej odpowiedzialności wobec wierzycieli za jej zobowiązania w oparciu o rozszerzającą interpretację art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) wobec zakazu bezpośredniego zastosowania takiej odpowiedzialności wynikającego z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275), gdyż wówczas instytucja prawna przeznaczona do innych celów zostałaby wykorzystana do przerzucenia na członków kas odpowiedzialności wobec wierzycieli wbrew wyraźnej treści tego ostatniego unormowania.

O ile uznać za słuszne powyższe rozważania – a tak czyni Sąd II instancji rozpoznający niniejszą sprawę – to przyznać należy rację skarżącej, która w swej apelacji zarzuciła naruszenie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) przez dokonanie jego niewłaściwej wykładni oraz art. 38 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.) i art. 134 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że zapis statutowy o podwyższonej odpowiedzialności członków za straty powstałe w kasie do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów może być samoistną podstawą roszczenia syndyka dochodzonego pozwem, bez potrzeby podjęcia przez walne zgromadzenie (zebranie przedstawicieli) uchwały o pokryciu w ten sposób straty. Sąd meriti nie dostrzegł również, że właściwa interpretacja przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 233 ze zm.) nie pozwala w ogóle przyjąć, by do zakresu uprawnień syndyka masy upadłości należało wydanie decyzji o sposobie pokrycia strat bilansowych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej w upadłości – niezależnie już od tego, czy mogłaby ona skutecznie zastąpić uchwałę walnego zgromadzenia i wykreować jakiegokolwiek roszczenia wobec członków kasy – co również trafnie wytknęła autorka apelacji. Prawdą jest też, że Sąd Rejonowy nie nadał wystarczającej wagi art. 19 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 275) w związku z art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2412 ze zm.), nie dostrzegając w szczególności, że przyjęcie za słuszne stanowiska prezentowanego przez powoda prowadzi do obejścia tej regulacji, która wyłącza odpowiedzialność członków kasy za zobowiązania spółdzielni wobec jej wierzycieli. Chybiony jest natomiast zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., gdyż w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie popełniono uchybień przy dokonywaniu oceny dowodów, a Sąd meriti bez wątplenia ustalił w sposób prawidłowy treść statutu Kasy w zakresie mającym znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodzić się można jedynie, że Sąd ten błędnie odmówił uznania faktu niepodjęcia przez zebranie przedstawicieli członków Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. przed ogłoszeniem upadłości tej kasy uchwały w przedmiocie pokrycia jej strat bilansowych przez jej członków w granicach ich odpowiedzialności przewidzianej w § 59 ust. 5 statutu (...) za fakt istotny dla wyniku postępowania, choć – jak się okazało – okoliczność ta ma pierwszoplanowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy; uchybienie to zostało naprawione na etapie postępowania odwoławczego. Ostatecznie stwierdzić trzeba, że w sytuacji, gdy uchwała taka nie została podjęta, syndykowi masy upadłości Kasy nie przysługuje roszczenie dochodzone pozwem, co powoduje bezprzedmiotowość zarzutu naruszenia art. 5 k.c., gdyż przepis ten może znaleźć zastosowanie tylko wówczas, gdy strona czyni niezgodny z nim użytek z takiego prawa, które rzeczywiście jej przysługuje.

Stwierdzenie bezzasadności roszczenia prowadzi do wniosku, że zaskarżony wyrok nie odpowiada prawu, gdyż powództwo winno być zostać oddalone. Apelacja okazała się zasadna, co skutkuje zmianą orzeczenia Sądu I instancji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w sposób uwzględniający w pełni wnioski apelacyjne. Zważywszy na wynik kontroli

instancyjnej, Sąd odwoławczy orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 30,00 zł tytułem zwrotu uiszczonych opłat od apelacji.